



El tigre y el corzo

Una antología bilingüe

Attila József

Traducción de Christian Rinderknecht

2025

Esta traducción está dedicada a XXX.

El tigre y el corzo	2
<i>Sólo tú deberías leer mis poemas</i>	2
Un hombre cansando	4
¿Por qué me hablaste mal?	6
<i>No seas tonta</i>	8
<i>Trenes de carga desviando</i>	10
<i>Consciencia</i>	12
I. <i>El amanecer desata el cielo de la tierra</i> .	12
II. <i>Vi cuadros embadurnados con azul</i> . .	12
III. <i>Estoy flaco, a veces sólo como pan</i> . . .	14
IV. <i>Así como un montón de leña</i>	14
V. <i>A la estación de tren de carga</i>	16
VI. <i>He aquí el tormento interior</i>	16
VII. <i>Por debajo del atardecer, levanté los ojos</i>	18
VIII. <i>El silencio escuchaba atentamente</i> .	18
IX. <i>Oí el hierro sollozar</i>	20
X. <i>Es un hombre mayor</i>	20
XI. <i>Vi la felicidad</i>	22
XII. <i>Vivo cerca del ferrocarril</i>	22
<i>Envejecerás y te arrepentirás</i>	24
El inventario está listo	28
Pon tu mano	30
Simplemente el mar vino	32
József Attila	34

Sólo tú deberías leer mis poemas,
tú que me conoces y me amas,
ya que navegas la nada
y sabes lo que advendrá, como el adivino,

porque el silencio apareció en tus sueños
con forma humana,
y en tu corazón a veces se detiene
el tigre y el corzo manso.

A principios de junio 1936

Csak az olvassa versemet,
ki ismer engem és szeret,
mivel a semmiben hajóz
s hogy mi lesz, tudja, mint a jós,

mert álmaiban megjelent
emberi formában a csend
s szívében néha elidőz
a tigris meg a szelid őz.

1936 június eleje



Un hombre cansando

En los campos, solemnes campesinos
emprenden la vuelta silenciosa a casa.
Tumbados juntos estamos el río y yo;
hierbas tiernas duermen bajo mi corazón.

Una vasta serenidad corre con el río plácido,
desazón y cargas parten y se vuelven rocío;
ni hombre ni niño, ni húngaro ni hermano,
sólo un hombre cansado y echado aquí.

La tarde prodiga su paz,
soy una rebanada de su pan caliente;
el cielo también descansa sobre el tranquilo
 río Maros,
y toman el fresco en my frente, las estrellas.

Agosto 1923

Megfáradt ember

A földeken néhány komoly paraszt
hazafelé indul hallgatólag.
Egymás mellett fekszünk: a folyó meg én,
gyenge füvek alusznak a szívem alatt.

A folyó csöndes, nagy nyugalmat görget,
harmattá vált bennem a gond és teher;
se férfi, se gyerek, se magyar, se testvér,
csak megfáradt ember, aki itt hever.

A békességet szétosztja az este,
meleg kenyereből egy karaj vagyok,
pihen most az ég is, a nyugodt Marosra
s homlokomra kiülnek a csillagok.

1923 augusztus

¿Por qué me hablaste mal?

¿Por qué me hablaste mal?
Yo no te herí, amigo mío;
por alguna razón estás enojado,
con todo mi corazón te pido perdón,
y me gustaría que me acompañases ahora
a ver los leñadores
y tumbarte conmigo en el bosque;
el follaje oleará por encima nuestras cabezas,
desde el fresco fondo marino miraremos al
 cielo
donde las nubes nacientes empiezan a mudar-
 se en ojas.
Allí una vasta serenidad nos abrazará
y será tan buena para nosotros ahora,
tres veces más buena si dos la reciben,
por eso me gustaría que vinieses conmigo
hasta que se oiga el tañido de la campana en
 el atardecer;
nos quitaremos los cardos uno de otro
y nos pasearemos de vuelta a casa, igual de
 cansados,
como los peones con las azadas,
taciturnos obradores que,
en el poder apaciguador de los campos,
sembraron semillas que rinden el céntuplo.

23 enero 1924

Miért mondottál rosszat nékem

Miért mondottál rosszat nékem?
Én nem bántottalak, barátom,
Hogyha valamiért haragszol,
szívesen bocsánatot kérek
s szeretném, ha most velem jönnél,
megnézzük majd a favágókat
s leheverünk együtt az erdőn,
fejünk fölött hullámsanak a lombok,
hűs tengerfenékről az eget nézzük,
ahol meg zsenge felhők lombosodnak.
Ott nagy nyugalom karol majd belénk
és nekünk az most olyanigen jó lesz,
háromszoros a jó, ha kettő kapja,
azért szeretném, hogyha velem lennél,
míg odahallik este a harangszó,
a bogáncsokat leszedjük egymásról
s hazaballagunk éppolyan fáradtan,
miként a kapás, szóttalan munkások,
akik a földek békés erejébe
százannyit termő magokat vetettek.

1924 jan. 23.

No seas tonta.
Corres como el viento de la madrugada,
algún día te atropellará un coche.
De hecho, fregué mi mesita,
y ahora la luz suave de mi pan brilla más pura.

Pues regresa; si quieres
compraré una manta para mi cama de hierro.
Una manta ordinaria, gris.
Le caerá bien a mi Pobreza, que te quiere,
y el Señor también te ama,
y me ama también.
El Señor nunca viene con gran esplendor,
no quiere arruinar mis ojos,
que anhelan verte,
y que te mirarán con belleza.
Cuando regreses, te besaré con cuidado,
no te arrancaré el abrigo.
Te contaré todos los nuevos chistes,
porque hallé muchos desde entonces,
y qué alegre te pondrás y te sonrojarás,
y cómo mirarás al suelo,
y nos reiremos a carcajadas,
y nos oirán nuestros vecinos
y hasta los taciturnos y austeros jornaleros
que, entre sus sueños cansados y quebrados,
empezarán a sonreirse también.

Otoño 1925

Olyan bolond vagy
szaladsz
akár a reggeli szél.
Még elüt valamelyik autó.
Pedig lesikáltam kis asztalomat
és most
tisztábban világít kenyérem enyhe fénye.
No gyere vissza, ha akarod
veszek takarót vaságyamra.
Egyszerű, szürke takarót.
Illik az
szegénységemhez, aki szeret téged
és az Úr is szereti nagyon
és engem is szeret az Úr
nem jön soha nagy fényességgel
Nem akarja, hogy elromoljanak
szemeim, akik
nagyon kívánnak látni téged.
És nagyon szépen néznek majd terád
ha visszajössz
vigyázva foglak megcsókolni,
nem tépem le rólad a kabátot
és elmondom mind a sok tréfát,
mert sokat kieszeltam azóta,
hogy te is örülj,
majd elpirulsz,
lenézel a földre és kacagunk
hangosan, hogy behallatszik szomszédunkba
a szótlán, komoly napszámosokhoz is behal-
lik
és fáradt, összetört
álmodban majd elmosolyodnak ők is.

Trenes de carga desviando;
el duende del traqueteo
apresa el paisaje mudo
con esposas ligeras.

La luna surge sin esfuerzo,
como un preso liberado.

Las piedras trituradas yacen
en sus propias sombras,
centellean para ellas mismas,
están en su sitio como nunca antes.

¿Qué pedazo de la vasta oscurida
es esta noche pesada,
que cae sobre nosotros
como un hierro sobre el polvo?

¡Deseo nacido del sol!
Cuando la sombra cubre la cama,
¿podrías tú también velar toda la noche?

Delante del almacén
arde una lámpara empolvada.
Es sólo visible, no es luminosa;
así es el pensamiento ilusorio:
parpadea con viveza,
pero el cielo es una gran luz muerta.

Tehervonatok tolatnak,
a méla csörömpölés
könnyű bilincseket rak
a néma tájra.

Oly könnyen száll a hold,
mint a fölszabadult.

A megtört kövek
önnön árnyukon fekszenek,
csillognak
maguknak,
úgy a helyükön vannak,
mint még soha.

Milyen óriás éjszaka
szilánkja ez a sulyos éj,
mely úgy hull le ránk,
mint a porra a vasszilánk?

Napszülte vágy!
Ha majd árnyat fogad az ágy,
abban az egész éjben
is ébren
maradnál?

A raktár
előtt poros lámpa ég.
Csak látszik, nem világít,
ilyen az ész, ha áhit.
Pislog élénken, holott
nagy halott
fény az ég.

Consciencia (1934)

I

El amanecer desata el cielo de la tierra
y, al son de su voz clara y suave,
escarabajos y niños piruetean
al entrar en la luz del día;
el aire no es húmedo,
¡la brillante levedad flota!
Con la noche se asentaron en los árboles
como pequeñas mariposas, las ojas.

II

Vi cuadros embadurnados con azul,
rojo y amarillo en mis sueños
y sentí que todo estaba en orden
— ni una sola mota de polvo volteando.
Ahora mi sueño se pone, esfumado, en mis
miembros,
y el mundo de hierro es el orden.
Con el día, una luna sale en mí y,
al llegar la noche, un sol brilla aquí dentro.

Eszmélet (1934)

I

Földtől eloldja az eget
a hajnal s tiszta, lágy szavára
a bogarak, a gyerekek
kipörögnek a napvilágra;
a levegőben semmi pára,
a csilló könnyűség lebeg!
Az éjjel rászálltak a fákra,
mint kis lepkék, a levelek.

II

Kék, piros, sárga, összekent
képeket láttam álmaimban
és úgy éreztem, ez a rend —
egy szálló porszem el nem hibbant.
Most homályként száll tagjaimban
álmom s a vas világ a rend.
Nappal hold kél bennem s ha kinn van
az éj — egy nap süt idebent.



III

Estoy flaco, a veces sólo como pan;
rodeado por esas almas ociosas y facundas,
busco en vano más certidumbre,
como el dado.

Ninguna paleta asada halla mi boca
cuando ciño a un niño sobre mi corazón
— por muy astuto que sea,
el gato no puede pillar a la vez
el ratón de fuera y el ratón de dentro.

IV

Así como un montón de leña,
el mundo yace a granel;
cada cosa aprieta, pesa,
se arrima a la próxima,
y así todo está determinado.
Sólo lo que no es tiene una mata,
sólo lo que será puede florecer;
lo que es caera a pedazos.

III

Sovány vagyok, csak kenyeret
eszem néha, e léha, locska
lelkek közt ingyen keresek
bizonyosabbat, mint a kocska.
Nem dörgölődzik sült lopcska
számhoz s szívemhez kisgyerek —
ügyeskedhet, nem fog a macska
egyszerre kint s bent egeret.

IV

Akár egy halom hasított fa,
hever egymáson a világ,
szorítjanyomja, összefogja
egyík dolog a másikat
s így mindenik determinált.
Csak ami nincs, annak van bokra,
csak ami lesz, az a virág,
ami van, széthull darabokra.



V

A la estación de tren de carga,
me tumbé detrás del pie del árbol,
como una masa de silencio;
una hierba gris alcanzó mi boca,
cruda, extraña-dulce.
Haciendome el muerto, miraba al guardia,
que sentía qué,
y, sobre los quietos vagones, a su sombra
que se empeñaba en saltar sobre los relucien-
tes, rociados carbones.

VI

He aquí el tormento interior,
aunque la explicación yace fuera.
Tu herida es el mundo
— en llamas, caldeando —
y sientes tú alma, la fiebre.
Quedas cautivo mientras tu corazón se rebela
— así serás libre si él se complace
en no edificarte una casa
donde un dueño se aposenta.

V

A teherpályaudvaron
úgy lapultam a fa tövéhez,
mint egy darab csönd; szürke gyom
ért számhoz, nyers, különös-édes.
Holtan lestem az őrt, mit érez,
s a hallgatók vagónokon
árnyát, mely ráugrott a fényes,
harmatos szénre konokon.

VI

Im itt a szenvedés belül,
ám ott kívül a magyarázat.
Sebed a világ — ég, hevül
s te lelkedet érzed, a lázat.
Rab vagy, amíg a szíved lázad —
úgy szabadulsz, ha kényedül
nem raksz magadnak olyan házat,
melybe háziúr települ.



VII

Por debajo del atardecer, levanté los ojos
a las ruedas dentadas de los cielos:
de los hilos brillantes de la suerte
el telar del pasado había tejido la ley;
por debajo del vapor de mis sueños,
miré de nuevo en los cielos
y vi el tejido de la ley
siempre destramarse en alguna parte.

VIII

El silencio escuchaba atentamente
— La una sonó.
Podrías visitar tu infancia;
entre las paredes de cemento húmedo
podrías imaginar un poco de libertad
— pensé. Y al ponerme en pie,
las estrellas, la Osa Mayor
destellaban por encima,
como las rejas arriba en mi celda.

VII

Én fölnéztem az est alól
az eget fogaskerekére —
csilló véletlen szálaiból
törvényt szótt a mult szövőszéke
és megint fölnéztem az égre
álmaim gőzei alól
s láttam, a törvény szövedéke
mindig fölfeslik valahol.

VIII

Fülett a csend — egyet ütött
Fölkereshetnéd ifjúságod;
nyirkos cementfalak között
képzelhetsz egy kis szabadságot —
gondoltam. S hát hát amint fölállok
a csillagok, a Göncölök
úgy fénylenek fönt, mint a rácsok
a hallgatag cella fölött.



IX

Oí el hierro sollozar,
oí la lluvia reírse.
Vi que el pasado estaba agrietado
y que solos los recuerdos pueden olvidarse,
y cómo sólo puedo amar,
doblándome debajo de mis cargas —
¿por qué debería también fraguar un arma
de ti, fuero interior dorado!

X

Es un hombre mayor el que no tiene
ni madre ni padre en su corazón,
el que sabe que acoge la vida
como un suplemento a la muerte,
y la devolverá en cualquier momento,
como un objeto encontrado
— por lo cual la guardará
el que no es ni un diós ni un sacerdote,
ni para él mismo ni para los demás.

IX

Hallottam sírni a vasat,
hallottam az esőt nevetni.
Láttam, hogy a mult meghasadt
s csak képzetet lehet feledni;
s hogy nem tudok mást, mint szeretni,
görnyedve terheim alatt —
minek is kell fegyvert veretni
belőled, arany öntudat!

X

Az meglett ember, akinek
szívében nincs se anyja, apja,
ki tudja, hogy az életet
halálra ráadásul kapja
s mint talált tárgyat visszaadja
bármikor — ezért őrzi meg,
ki nem istene és nem papja
se magának, sem senkinek.



XI

Vi la felicidad; era suave, brillante
y un quintal y medio.
En la maleza del patio de la granja
su sonriza curva se balanceaba.
Se abatió en el charco blando y tibio,
entrecerró los ojos, pues me gruñó una vez
— hasta hoy veo con que vacilación
la luz del día jugueteaba con sus cerdas.

XII

Vivo cerca del ferrocarril.
Son muchos los trenes que vienen y van,
y miro desde lejos
cómo las brillantes ventanas vuelan de paso
en la oscuridad vacilante y vellosa.
Así los días lucientes se apuran en la noche
eterna,
y me quedo en la luz de los compartimentos,
me acodo y guardo silencio.

XI

Láttam a boldogságot én,
lány volt, szőke és másfél mázsa.
Az udvar szigorú gyöpén
imbolygott göndör mosolygása.
Ledőlt a puha, langy tócsába,
hunyorzott, röffent még felém —
ma is látom, mily tétovázva
babrált pihéi közt a fény.

XII

Vasútnál lakom. Erre sok
vonat jön-megy és el-elnézem,
hogy' szállnak fényes ablakok
a lengedező szösz-sötétben.
Így iramlanak örök éjben
kivilágított nappalok
s én állok minden fülke-fényben,
én könyöklök és hallgatok.

Envejecerás y te arrepentirás
de cuánto me heriste
— de lo cual te enorgulleses hoy.
La consciencia vendrá tocar a la puerta
y no te dejará sola en ningún recuerdo.

Tendrás un perro viejo que se asentará a tu
lado.
Descansarás durante el día,
adormecida en una silla
porque te asusta estar sola de noche.
Sombras caeran sobre la tembladora anciana.

Tu perro añoso a veces gemirá,
pero la habitación volverá al silencio,
todo está en order,
y sin embargo alguien del pasado
extrañarás en el silencio solitario.

Cojearás y cuando tu pierna mala habrá ren-
queado bastante,
te sentarás. En lo alto tu retrato juvenil
estará en pie en un marco dorado.
Le balbucearás: « No lo abracé,
obviamente no lo amaba. »

« ¿Qué podría haber hecho? » — preguntas,
pero tu boca desdentada ya no puede contes-
tar;
frente al sol fuera, cierras los ojos,
a penas puedes esperar que ascienda la luna.

Majd megöregszel és bánni fogod,
hogy bántasz — azt, amire büszke vagy ma.
A lelkiismeret majd bekopog
s nem lesz emlék, melyben magadra hagyna.

Lesz vén ebed s az melléd települ.
Nappal pihensz majd, széken szunyókálva,
mert éjjel félni fogsz majd egyedül.
Árnyak ütnek a rezgő anyókára.

Az öreg kutya néha majd nyafog,
de a szobában csend lesz, csupa rend lesz;
hanem valaki hiányozni fog
a multból ahhoz a magányos csendhez.

Majd tipegsz s ha eleget totyogott
rossz lábod, leülsz. Fönn aranykeretben
áll ifju képed. Hozzá motyogod:
„Nem öleltem meg, hiszen nem szerettem.”

„Mit is tehettem volna?” — kérdezed,
de fogatlan szád már nem válaszolhat;
s ki a nap előtt lehunyod szemed,
alig várod, hogy feljöjjön, a holdat.

...

Porque cuando te adormecerás,
la cama saltará como un potro
que intenta deshacerse de su arnés.
Y miedo, no deso, ocupará tu cabeza:
¿deberías amarlo, no deberías amarlo?

Decide por ti mismo.
Siento no poder contestar si preguntas:
¿está él vivo?
Porque la pena adentro está cansada,
se adormece como un niño, y yo con ella.

Noviembre 1936

Mert ha elalszol, ugrál majd az ágy,
mint a csikó, hogy a hámot levesse.
S a félelem tűnődik, nem a vágy,
a fejedben: Szeress-e, ne szeress-e.

Magadban döntöd el. Én fájlalom,
hogy nem felelhetek, ha kérded: él-e.
Mert elfárad bennem a fájdalom,
elalszik, mint a gyermek s én is véle.

1936 november



El inventario está listo

Confíe en mí mismo desde el principio.
El que no tiene nada no vale mucho,
al cierto no más que el animal
que muere para siempre.
Cuando yo temía, hacía frente.
Nací, me asemejé, me distinguí.
También pagué lo debido,
quise quién me daba gratis.
Cuando una dama jugueteaba conmigo,
yo la creía de veras — ¡qué se cumpla su deseo!
Fregué barcos, alcé cubos.
Entre caballeros cultos, me hice el tonto.
Despaché molinillos, pan y libros,
periódicos, versos — cuando era fácil.
A veces espero que moriré en una cama,
no en gloriosa batalla, no en una cuerda floja.
Pase lo que pase, el inventario ya está listo.
Viví, y otros ya murieron de ello.

Noviembre–Diciembre 1936

Kész a leltár

Magamban bíztam eleitől fogva —
ha semmije sincs, nem is kerül sokba
ez az embernek. Semmiképp se többbe,
mint az állatnak, mely elhull örökre.
Ha féltem is, a helyemet megálltam —
születtem, elvegyültem és kiváltam.
Meg is fizettem, kinek ahogy mérte,
ki ingyen adott, azt szerettem érte.
Asszony ha játszott velem hitegetve:
hittem igazán — hadd teljen a kedve!
Sikáltam hajót, rántottam az ampát.
Okos urak közt játszottam a bambát.
Árultam forgót, kenyeret és könyvet,
ujságot, verset — mikor mi volt könnyebb.
Nem dicső harcban, nem szelíd kötélén,
de ágyban végzem, néha ezt remélem.
Akárhogyan lesz, immár kész a leltár.
Éltem — és ebbe más is belehalt már.

1936 nov.–dec.



Pon tu mano

En mi frente pon tu mano,
como si fuera mi mano.

Guarda mi vida
como un verdugo,
como si fuera tu vida.

Ama mi corazón
como si fuera bueno,
como si fuera tu corazón.

Mayo–Junio 1928

Tedd a kezed

Tedd a kezed
homlokomra,
mintha kezed
kezem volna.

Úgy őrizz, mint
ki gyilkolna,
mintha éltem
élted volna.

Úgy szeress, mint
ha jó volna,
mintha szívem
szíved volna.

1928 máj.–jún.

Simplemente el mar vino

La viga azul entre los polos de tu pecho
— Ahí el sueño del acróbata está en pie.

Las nubes se deshacieron,
así deseas poder echar a volar,
y yo ya te busqué en los horizontes.

Mi sueño ya vuela con el soplo de las aguas
calmas y profundas.
Y las ricas piñas siguen cayendo de los grandes
pinos solitarios.
Y también las hierbas las más altas ya crecieron
mucho en las colinas.
En sus corazones, arden bellos fuegos verdes.
Los escarabajos cansandos dan con el camino
a casa al atardecer,
y el Señor, con manos abiertas,
hasta las rodillas en la paz que borbotea,
los espera al final del paso...

Pero no estoy cansado, querida mía —
simplemente el mar vino a mi umbral.

Marzo 1926

Csak a tenger jött el

Melled két pólusa közt a kék sugár —
A köteltáncos álma áll azon.

A felhő elfoszlott, hogy föllegeghess
És én már túlsokat kerestelek —
Nyugodt, mély vizek leheletével száll már az
enyém
S magányos, nagy fenyőmről hullong a jóhú-
sú toboz.

S a legmagosabb füvek is kinőttek már a dom-
bon,
Szívükben szép, zöld tüzek égnek,
Hogy az elfáradt bogarak mind hazatalálnak,
ha esteledik
S az Úr
Nytott tenyérrel, térdig csobogó nyugalom-
ban
Ott áll az útjuk végén...

De én nem vagyok fáradt, kedvesem —
Csak a tenger jött el a küszöbömig.

1926 márc.



József Attila

Era alegre y bueno, y tal vez terco
cuando atacaban sus verdades.
Le gustaba comer y, de alguna manera,
también se le comparaba a un dios.
De un médico judío recibió un abrigo,
y sus parientes lo nombraron así:
No-Se-Te-Vuelva-A-Ver-Aquí.
En la Iglesia ortodoxa griega
no encontró ninguna paz, sólo sacerdotes.
Era un emblema nacional de la destrucción.

Pero, bueno, no seáis tristes.

A principios de 1928

József Attila

Vidám és jó volt s tán konok,
ha bántották vélt igazában.
Szeretett enni s egyben másban
istenhez is hasonlított.
Egy zsidó orvostól kapott
kabátot és a rokonok
úgy hívták: Többé-itt-ne-lássam.
A görög-keleti vallásban
nyugalmat nem lelt, csak papot —
országos volt a pusztulásban,

no de hát ne búsuljatok.

1928 eleje

